

UK Health
Security
Agency

ካብ ፍንጣጣ ህበይ ይክላኽለልኩ

ሓበሬታ ብዛዕባ ክታበት ፍንጣጣ ህበይ

ክታበት ፍንጣጣ ህበይ (MVA) እንታይ እዩ?

ካብ ፍንጣጣ ህበይ ንምክልኻል ዝሕግዝ ክታበት ትወሃብ ኣለኻ። ክታበት MVA ካብ ከቢድ ለበዳ ፍንጣጣ ህበይ (ከምኡ ውን ሕማም በዲዶ) ንምክልኻል ወይ ንምንካይ ይሕግዝ።

እቲ ክታበት ኣብ ኤውሮጳ ብBavarian Nordic ዝበሃል ትካል እዩ ዝፈረ። እቲ ክታበት ምስ ዝወሃበካ፣ ስርዓተ ምክልኻልካ (ናይ ኣካላት ተፈጥሮኣዊ ስርዓተ ምክልኻል) ኣንጻር እቲ ናይ ፍንጣጣ ህበይ ሻይረስ ዝሰርሕ ጸረ-ነፍሳት የፍሪ።

እቲ ናይ MVA ክታበት ናይ ሕማም በዲዶ ወይ ፍንጣጣ ህበይ ሻይረስ ስለዘይብሉ ሕማም በዲዶ ወይ ፍንጣጣ ህበይ ከላብዕ ወይ ከስዕብ ኣይክእልን።

ክታበት Imvanex ካብ ሕማም በዲዶን ፍንጣጣ ህበይን ንምክልኻል ብትካል ተቐጻጺሪ መድሃኒታትን ፍርያት ክንክን ጥዕናን ዓባይ ብሪጣንያ (MHRA) ፍቓድ ተዋሂብዎ ኣሎ።

ትካል ድሕነት ጥዕና ዓባይ ብሪጣንያ (UKHSA) ከምኡ ውን ሓባራዊ ኮሚቴ ክታበትን ብዩናን (JCVI) ከም ኣካል ናይቲ ፍንጣጣ ህበይ ንምጥፋእ ዝግበር ተግባር፣ ክታበት MVA ኣብ ጥቕሚ ክውዕል ይመኽሩ።

ፍንጣጣ ህበይ፣ (ቅድሚ ሕጂ ብፈንጣጣ ዝፍለጥ ዝነበረ)፣ ብመልክዕ ቃንዛ ዘለዎ ቁስሊ ቆርበት ክርእ ዝኽእል ከቢድ ተላባዒ ሕማም ኮይኑ፣ እቶም ቁስልታት ኣብ ዝኾነ ክፍል ኣካላት ክረኣዩ ይኽእሉ እዮም፤

ፍንጣጣ ህበይ እንታይ እዩ?

ፍንጣጣ ህበይ ብብዝሒ ኣብ ማእከላይን ምብራቕን ኣፍሪቃ ዝርከብ ሳሕቲ ዝረኣ ተላባዒ ሕማም እዩ።

እቲ ለብዒ ካብዘም ዝስዕቡ ክመጽእ ይኽእል፤

- ምስ ማይ ዝዋዓጐ ቁስሊ ፍንጣጣ ህበይ ዘለዎ ሰብ ዝኾነ ርሕቕትካ ከይ ሓለኻ ዝግበር ኣካላዊ ምትንኻፍ (ኣብ እዋን ጾታዊ ርክብ፣ ምስዕዓም፣ ምትሕቕቕፍ ወይ ኢድ ምጭብባጥ ዘጠቓለለ)፤
- ፍንጣጣ ህበይ ዘለዎ ሰብ ዝተቀመጹ ክዳውንቲ፣ መንጻፍ ዓራት ወይ እግማኖ ምትንካፍ ወይ ምሓዝ፤
- ምስ ፈሳሲ ኣካላት ከም ምራቕ፣ ንጓል ወይ ንፋጥ ምትንካፍ።

ፍንጣጣ ህበይ መብዛሕትኡ ግዜ ቀሊል ሕማም ኮይኑ፣ ብዘይ ፈውሲ ኣብ ውሽጢ ሒደት ሰሙናት ክሓዊ ይኽእል። ምልክታትካ ዝያዳ እንተኸቢዱ ከምኡ ውን ሕማቕ እንተድኣ ተሰሚዕካ ግን ኣብ ሆስፒታል ክትሕከም ከድልዩካ እዩ።

MVA ንመን እዩ ዝምከር?

UKHSA ኣብዚ እዋን'ዚ MVA ነዘም ዝስዕቡ ክወሃብ ይመክር፤

ንዝተረጋገጸ ፍንጣጣ ህበይ ዘለዎም ሕሙማት ዝከናኹን ክንክን ክጅምሩ ዝግብኦምን ሰራሕተኛታት ክንክን ጥዕና

ግብረሰዶማውያን፣ ክልተ ጾታ ዘለዎምን ካልኣት ምስ ደቂ ተባዕትዮ ጾታዊ ርክብ ዝፍጽሙ ደቂ ተባዕትዮን። ብዙሓት መጻምድቲ እንተሃልዮምኻ፣ ኣብ ብጉጅለ ዝግበር ጾታዊ ርክብ እንተተሳተፍካ ወይ ኣብ 'ቀጽሪታት' ጾታዊ ርክብ ዝካየድሉ ቦታታት እንተተሳተፍካ፣ ሓኪምካ ክታበት ክእዝዘልካ እዩ

ኣቐዲሙ ምስ ሓደ ፍንጣጣ ህበይ ከም ዘለዎ ዝተረጋገጸ ሕሙም ኣካላዊ ምቕርራብ ዝነበሮም ሰባት። ብሓደ መጠን ክታበት ዝወሃብ ክታበት ብዝተኸለለ መጠን ቀልጢፋ ክቐርብ ኣለዎ (ብዝበለጸ ኣብ ውሽጢ 4 መዓልታት ግን ሓደ ሓደ ግዜ ክሰብ 14 መዓልታት)

ኣባላት ናይ ሓደ ጉጅለ ዝኾኑ ወይ ኣብ ሓደ ጉዳይ ወይ እኩብ ሰብ ኣብ ዘለዎ ቦታ ዝሰተፉ ሰባት፣ ወይ ገለ ካብቶም ኣባላት ምስ ሓደ ዝተለኸፈ ሰብ ጥቡቕ ምቕርራብ ዝነበሮም ሰባት።

እቲ ክታበት ይሰርሕ ድዩ?

ክልተ መጠን ክታበት ኣንጻር ፍንጣጣ ህበይ ልዑል ደረጃ መከላኸሊ ከም ዝህብ ተረጋጊጹ ኣሎ። ድሕሪ ቀዳማይ መጠን ክታበት ምክልኻል ኣዝዩ ጽቡቕ እዩ፣ እንተኾነ ግን ሓደ ሓደ ግዜ ንነዊሕ እዋን ዝጸንሕ መከላኸሊ ካልኣይ መጠን ክታበት ክወሃብ ይምከር።

እቲ ክታበት ምሉእ ብምሉእ ለበዳ ክከላኸል ኣይክእልን ይኸውን ግን ዋላ ፍንጣጣ ህበይ እንተሓዘካ እቲ ምልክታት ኣዝዩ ከቢድ ክኸውን ይከብሩን።

እቲ ቀዳማይ መጠን መድሃኒት ንስርዓተ ምክልኻል ሕማምካ ይዳልዎ ስለዚ ምስ ፍንጣጣ ህበይ እንተሓዘካ ኣዝዩ ቅልጡፍ ምላሽ ክህብ ይኽእል።

ብተወሳኺ እቲ ክታበት ንኽሰርሕ ግዜ ይወስድ እዩ። ድሕሪ ቁሩብ መዓልታት ክሰርሕ ክጅምር ይኽእል ከምኡ ውን ኣብ መበል 4ይ ሰሙን ኣብ ዝለዓለ ናይ ምክልኻል ዓቕሙ ክበጽሕ ይኽእል።

እቲ ካልኣይ መጠን መድሃኒት ድሕሪ 28 መዓልታት ክወሃብ ይኽእል እዩ ግን ኣዝዩ ድሒሩ ክወሃብ ይኽእል እዩ፣ ዋላ ውን ድሕሪ ዝተወሰኑ ኣዋርሕን ክወሃብ ይኽእል እዩ። ኣብ መንጎ ቀዳማይን ካልኣይን መጠን መድሃኒት ዝነውሐ ግዜ ምህላው ንነዊሕ እዋን ዝጸንሕ ናይ ምክልኻል ዓቕምኻ ከማሓይሽ ይግባእ።

ድሕሪ 2 መጠን መድሃኒት ውን እንተኾነ ንሓደጋታትን ምልክታትን ፍንጣጣ ህበይ ምፍላጥ ክትቅጽል ኣለካ። ምልክታት እንተኣማራብልካ፣ ኣብ ገዛኻ ጽናሕ፣ ከምኡ ውን ናብ 111 ወይ ናብ ክሊኒክ ጾታዊ ጥዕና ደውል።

እቲ ክታበት ዝኾነ ጎናዊ ሳዕቤን የስዕብ ድዩ?

እቲ ክታበት ኣዝዩ ጽቡቕ ውሕስነት ኣለዎ። ከም ኩሎም መድሃኒታትን ክታበታትን ጎናዊ ሳዕቤናት ከስዕብ ይኽእል እዩ፣ ግን መብዛሕትኦም እዘም ጎናዊ ሳዕቤናት ቀለልትን ሓጺር ዕድሙ ዘለዎምን እዮም፣ ኩሉ ሰብ ድማ ጎናዊ ሳዕቤን ይረኣዮ ማለት ድማ ኣይኮነን። ዘይከምቲ ናይ ቀደም ክታበት ሕማም በዲዶ፣ ክታበት በሰላ ኣይገድፍን እዩ።

ጎናዊ ሳዕቤናት ኣብቶም ቅድሚ ሕጂ ህያው ክታበት ሕማም በዲዶ ዝወሰዱ ሰባት ዝያዳ ክረኣ ይኽእል። እዘም ሰባት እዚኦም ነቲ ዝጸንሐ መከላኸሊኦም ንምጥንኻር ሓደ መጠን መድሃኒት MVA ጥራይ እዩ ዘድልዮም።

ልሙዳት ጎናዊ ሳዕቤናት ኣብቲ መርፍእ ዝተወግኡሉ ቦታ ቃንዛን ሰሓን ከምኡ'ውን ሕማም ርእሲ፣ ቃንዛ ጭዋዳታት፣ ሕማምን ድኻምን ይርከብዎም። ካብ 10 ሰባት እቲ 1 ሰብ ቍርን ረስኒን ይህልዎም፣ እዚኦም ግን ካብ ውሑዳት መዓልታት ንላዕሊ ክጸንሑ ይከብሩን።

ካብዘም ኣብ ላዕሊ ዝተዘርዘሩ ጎናዊ ሳዕቤናት ዝኾነ እንተ ኣጋጢሙካ፣ ከተዕርፍ ኣለካ፣ ከምኡ ውን ነቲ ምልክታት ንምፍዋስ ጉቡእ መጠን ፓራሲታሞል ክትወስድ ትኽእል ኢኻ።

ድሮ ነድሪ ቐርበት (ምስ ኤክዚማ ዝመሳሰል) እንተሃልዩካ፣ ኣብ ቐርበት ኣዝዩ ጽቡቕ ግብረ መልሲ ከጋጥመካ ይኽእል (ንኣብነት፣ ምቕያሕ፣ ሕብጥን ሰሓን) ከምኡ'ውን ካልኣት ሓፈሻዊ ምልክታት (ከም ሕማም ርእሲ፣ ቃንዛ ጭዋዳታት፣ ናይ ሕማም ወይ ድኻም ስምዒት)፣ ከምኡ'ውን በግብግታ ቐርበት ወይ ምግዳድ ኩነታት ቐርበትካ ከጋጥመካ ይኽእል።

ክታቦት MVA ክወስድ ዘይክእል ሰብ ኣሎ ድዩ?

እቲ ክታቦት ክወስዱ ዘይክእሉ ሰባት፡ እቶም ቅድሚ ሕጂ ብዝወሰዱዎ መጠን ክታቦት ወይ ቅድሚ ሕጂ ዝኾነ ቀመም ናይቲ ክታቦት ብሃንደበታዊ ንህይወቶም ኣብ ሓደጋ ዘእቱ ኣለርጂ ዘጋጠሞም ጥራይ እዮም። እቲ ክታቦት ናይ ፕሮቲን ደርሆ፡ benzonase፡ gentamicin ከምኡ ውን ciprofloxacin (ጸረ-ነፍሳት) ዝሓዘ እዩ።

ክታቦት ምድንጓይ ምስ ዘጋጥም ዘይጉዳእ መን እዩ?

ልዑል ረስኒ ዘሎዎ ሕማም እንተሓሚምካ፡ ብኣጋኡ ምልክታት ፍንጣጣ ህበይ ተርኢ ከይትህሉ ንምፍላጥ ገምጋም ምግባር ከድልዩካ ይኽእል እዩ። ሕማምካ ምስ ፍንጣጣ ህበይ ዝተኣሳሰር እንተዘይኮይኑ፡ ሕጂ'ውን እቲ ክታቦት ክወሃበካ ይኽእል እዩ። ከም ሰዓል ዝኣመሰለ ንእሽቶ ረኽሲ ምህላወ፡ እቲ ክታቦት ንኽልእ እዋን ክሰጋገር ዮብሉን፡ ኣብ ክንድኡ ግን መጀመርታ ምስ ሓኪምካ ወይ ነርስካ ተዘራረብ።

መን እዩ ፍሉይ ክንክን ክግበረሉ ዘለዎ?

ኣብ ዝሓለፈ እዋን ክታቦት ሕማም በዲዶ እንተተቐቢልካ ወይ ነድሪ ቆርበት እንተሃልዩካ ንሓኪም ወይ ነርስ ክትነግሮ ኣለካ፡ ምኽንያቱ ካብቲ ክታቦት MVA ዝመጽእ ጎናዊ ሳዕቤናት ዝለዓለ ክኸውን ስለዝኽእል።

ኤችኣይቪ (HIV) እንተሃልዩካ ወይ ካልእ ናብ ምድኻም ስርዓተ ምክልኻል ዝመርሕ ኩነታት ወይ ጸገም እንተሃልዩካ፡ እቲ ክታቦት ንዓኻ ዘይክከላኸለልካ ይኽእል እዩ። ንሓኪምካ ወይ ነርስካ ሓብሮ።

እቶም ካልኣት ዝወስዶም ዘለኹ መድሃኒታት ከ?

ካልእ መድሃኒት ትወስድ እንተሊኻ ወይ ኣብ ቀረባ እዋን እንተወሲድካ ወይ ኣብ ቀረባ እዋን ዝኾነ ካልእ ክታቦት እንተተቐቢልካ ንሓኪምካ ወይ ነርስካ ንገሮ። ኣብ መብዛኢትኡ እዋን፡ እቲ ክታቦት ክትወስድ ኣብ ጽቡቕ ኩነታት ክትህሉ ኣለካ።

እቲ ክታቦት ነቶም ምስ ኤችኣይቪ ዝነብሩ ሰባት፡ PreP ዝወስዱን ኣብ ተመሳሳሊ እዋን ምስ ካልኣት ኣገደስቲ ክታቦታት ዘጠቓለሉ ኣንጻር ቫይረስ ኤችፒቪን ወይቦ ዓይነት Aን ወይቦ ዓይነት Bን ብዘይ ስግኣት ክወሃብ ይኽእል።

RSV ብኸመይ ይወሃብ?

መርፍእ MVA ንምሃብ ክልተ ኣገባባት ኣለዉ፡ ኣብ ላዕሊዎይ ቅልጽም ምውጋእ ተመራጺ እዩ። እቲ ሓደ ኣገባብ ኣብ ትሕቲ ቆርበት ወይ ኣብ ጭዋዳ (ምስ መብዛኢትኡም ካልኣት ክታቦታት ዝመሳሰል) ይውጋእ፡ እቲ ካልኣይ ድማ ከምቲ ናይ BCG ክታቦት ኣንጻር ቲቢ ኣብ ቆርበት ይውጋእ። ክልቲኦም ኣገባባት ኣዝዮም ውጽኢታውያን እዮም።

ማሽናት ምዝዋርን ምጥቃምን፤ እቲ ክታቦት ንናይ ምዝዋር ወይ ማሽናት ምጥቃም ዓቕምኻ ክጸልዎ እዩ ዝብል ምኽንያት የለን። ድሕሪ ክታቦት ውጥ ምስሓት ኣዝዩ ልሙድ ስለዝኾነ፡ ምስ ተወጋእካ ቅድሚ ምዝዋርካን 15 ደቓይቕ ክትጽበ ኣለካ።

መዝገብ ክታቦት ፍንጣጣ ህበይ

መከላኸሊ ከም ዘይሓለፈካ ንምርግጋጽ፡ ናይ ክታቦት ፍንጣጣ ህበይ መዓልቲኻ(መዓልቲታትካ) ኣብ ታሕቲ መዝግብ።

ምክልኻል ንኽትረክብ ምሉእ መስርሕ ናይቲ ክታቦት ክትውድእ ከም ዘለካ ኣይትረስዕ፤

ፍንጣጣ ህበይ (MVA-BN) መጠን ክታቦት	ዕለት
መጠን ክታቦት 1	
መጠን ክታቦት 2 እንተወሓደ ድሕሪ 28 መዓልታት ድሕሪ ቀዳማይ መጠን ክታቦት	

ሕጂ እንታይ ክገብር ኣለኒ?

ንዝያዳ ዝርዝር ሓበሬታ ናይ ክሊኒክካ ነርስ ወይ ሓኪምካ ሕተት። እቲ ክታቦት ኣብ ስፔሻሊስት ጾታዊ ጥዕና ኣገልግሎት (SHSs) ይርከብ።

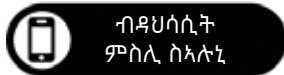
ንዝያዳ ሓበሬታ ብዛዕባ ፍንጣጣ ህበይን ኣበይ ናይ ክታቦት ቦታ ክትረኽቡ ከም እትኽእሉን ኣብዚ ዝስዕብ ተወክሱ፤

www.nhs.uk/conditions/mpox/find-a-mpox-vaccination-site

ከበቲ ጎድናዊ ሳዕቤናት

ገለ ካልአት ኩነታት አብቶም ክታበት ዝወሰዱ ሰባት ብዝያዳ ሳሕቲ ከምዝተራጸዩ ይፍለጥ። ብመንፈስ ክፉትነት፣ እቲ ናይ ክታበት ፍርዖት ምትእትታው ነዚ ኩሉ ኩነታት ይጠቅስ - ዋላ እቶም ካብ ሓደ ሕሙማት ዝተገልጹ - እዚ ማለት ግን እቲ ክታበት ተሓታቲ እዩ ማለት ኣይኮነን። ዝኾነ ጎናዊ ሳዕቤናት እንተ ኣጋጢሙካ፣ ምስ ሓኪምካ፣ መዓል ሞያ ፋርማሲኽ ወይ ነርስካ ተዘራረብ። እዚ ኣብዚ ወረቐት ዘይተዘርዘረ ዝኾነ ክህሉ ዝኽእል ጎናዊ ሳዕቤናት የጠቓልል።

ጎናዊ ሳዕቤናት ብምሕባር ብዛዕባ ድሕነት ናይዚ ክታበት ዝያዳ ሓበሬታ ንምሃብ ክትሓግዙ ትኽእሉ ኢኹም።

ዝተጠርጠሩ ጎድናዊ ሳዕቤናት ብናይ Yellow Card ምድላዎት በዚ ዝስዕብ መርበብ ሓበሬታ ጸብጻብ ከተቐርቡ ትኽእሉ፡- yellowcard.mhra.gov.uk, Yellow Card መተግበሪ ብምውራድ ወይ ድማ ናብ ምድላዎት Yellow Card ብስልኪ 0800 731 6789 ካብ ሰዓት 9 ንግሆ - 5 ድሕሪ ቀትሪ ብምድዋል።

ብዛዕባ እዚ መድሃኒት ዝያዳ ሓበሬታ ካብቲ ሓኪም ወይ ነርስ ክህበካ ዘለዎ ናይ ዕሹግ ምትእትታው ክትረክብ ኢኻ።

እቲ ምእታው ኣብ መርበብ ሓበሬታ ትካል መድሃኒት ኤውሮጳ ውን ኣሎ፤ www.ema.europa.eu/en/medicines/human/EPAR/lmvanex

